

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. IV. An, & qualiter impediri possit executio, etiam trium sententiarum
conformium?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

prioris possessoris, & id probaret legitime successor; tum enim huic obesse non posset. Sed de his, V. quæ circa istud pronuntiatum diximus superiùs.

¶ IV.

An, & qualiter impediri possit executio, etiam trium sententiarum conformium?

2660.

Hanc quæstionem in CC. Viennensi Clemens V. sic definit: ut calumniis litigantium occurratur, *is qui in beneficiis, vel alia quavis causa, tres contra se in petitorio, vel possessorio, sententias reportavit, ad agendum de nullitate ipsarum, vel alicujus ex eis, nullatenus admittatur, donec hujusmodi sententiæ plenariè fuerint executioni mandata.* Similiter si ille, contra quem tres sententiæ definitivæ latae fuerint, ab interlocutoria, vel gravamine, ante prolationem ipsarum, vel earum aliquam, se appellasse, & causam appellationis hujusmodi adhuc pendere proponat: *sententiarum prædictarum executionem, tali prætextu, nolumus impediri.* Quæ, ad causas, qualitercunquè etiam per appellationem pendentes, duximus extendenda. Pro expositione hujus textus not. quòd sententiæ dicuntur conformes, quando una confirmat aliam, sicuti docent Covar. *pract. c. 25. n. 5. & 6.* & alii quos refert Rota in una Romana pecuniariæ 23. Junij 1614. coram Ubald. impressa per Farinacium *decis. 647. n. 1. p. 1. recent.* imò ad hoc, ut constet de conformitate trium sententiarum, non requiritur quòd prima expressè confirmet secundam, & secunda tertiam; sed sufficit, quòd in substantia idem contineant, sicuti docet Bald. in L. *Creditor & cum de sorte. n. 1. ff. de solut. & censuit Rota, decis. 98. n. 1. p. 1. recent.* & quòd non addit diffinitas circa substantiam, vel qualitatem principalem: quo posito:

2661.

Dicendum, quando contra aliquem tres sententiæ conformes latae sunt, super eodem Articulo, per ipsum condemnatum, eorum executionem non posse impediri, consequenter nec appellari, nec de illorum nullitate prius agi, donec plenè executioni data sint sicut constat ex textu ibi (*donec hujusmodi sententiæ plenariè fue-*

rint executioni mandata) quòd verum est in causis etiam criminalibus, ubi executio sententiæ retractari potest; ut, in casu depositionis, condemnatione poenæ pecuniariæ &c. ubi autem executio plenè facta est, non prohibetur condemnatus agere de nullitate sententiæ; quia textus expressè loquitur de impugnatione sententiæ, donec executioni data sit; dixi super eodem Articulo; nam si fuerint super diversis, non erunt conformes.

Not. autem quòd textus in prima parte loquatur de tribus sententijs, quin distinguat, vel addat particulam definitivam; deinde verò in §. *Similiter*, dicat, nec posse impediri executionem earum, si post tres definitivas dicat, se ante illarum prolationem ab interlocutoria appellasse, & appellationem adhuc pendere. Ex hac observatione quæstio moveri potest, an vi dictæ Clementinæ per eum, qui contra se tres decisiones Rotæ habet, non possit impediri executio earum sic, ut contra illas non possit appellare dici posset, quòd sic, nam Clementina, (ut notavimus) expressè dicit contra tres sententias, indefinitè; ergo procedit sive late sint à supremo Judice; sive ab inferiore: sed videtur negandum; quia verbum *sententia*, simpliciter, & absolutè prolatum, supponit solum pro definitiva & ideo quocunquè; in dubio venit definitiva, ut notat Pereyra in Elucidario n. 1258. unde, sicut appellacione seu voce *excommunicacionis*, simpliciter, & sine addito prolatà venit solum *excommunicacio major*; sic appellacione seu voce *sententiæ*, simpliciter & sine addito prolatà, venit sententia definitiva: at decisiones Rotæ non sunt sententiæ definitivæ, saltem prius, quam approbentur à summo Pontifice ut attestacione trium Auditorum Rotæ notavimus n. 2581. & seqq. ergo.

Not. 2. Clementinæ cit. locum esse, non tantum in casu, quo tres definitivæ conformes late sunt contra aliquem in eadem causa; sed etiam tres interlocutoria; quod tamen non videtur sic indefinitè accipiendum; sed de interlocutoriis, à quibus appellatur post tres definitivas conformes, ante harum prolationem, ut constat ex textu ibi: *similiter, si ille contra, quem tres sententiæ definitivæ late fuerint, ab interlocutoria, vel gravamine, ante*

prolationem ipsarum, vel earum alicujus, se appellasse, & causam appellationis hujusmodi adhuc pendere, proponat; quod deinde extendit ad causas qualitercunque, etiam per appellationem pendentes; ne scilicet prætextu hujus pendentis impediatur ab executione.

2664. Not. 3. Clementinam solum procedere, de illo, qui contra se tres conformes sententias reportavit; ibi: *is, qui in beneficiis, vel alia quavis causa, tres contra se in petitorio, vel possessorio sententias reportavit, ad agendum de nullitate ipsarum, vel alicujus ex eis, nullatenus admittatur*; ubi adverte ly *contra se*; ergo non procedit, ubi tertius intervenit pro suo interesse; adedque à tertio exceptionem interponente, vel contra illas sententias, vel contra earum executionem, hanc impediri posse, in quantum docet de suo præjudicio; sic Covarr. *prætic. qq. c. 15. à n. 9.* quod tamen nota, nisi sententia lata contra unum ex litigantibus etiam noceat tertio, de quo jam egimus superius.

Advertendum 2. ly *ad agendum*; ex hoc enim videtur deduci, quod licet *is*, contra quem tres sententiæ conformes latae sunt, nullatenus admitti debeat *ad agendum* de nullitate ipsarum, donec illæ plenarie sint executioni datæ; non tamen debere extendi ad alios modos impediendi executionem, quibus non intentatur actio de nullitate illarum, v. g. viâ simplicis querelæ, imploratione nobilis officii Judicis, exceptionibus &c.

ARTICULUS V.

De pœna Judicis iniquè judicantis.

2665. Jure civili, si Judex malè judicavit, *litem suam facit*, hoc est, periculo litis se obstringit, ac litem, & damnum partis læsæ in se transfert, ita, ut contra ipsum agi possit actione in factum, ad litis æstimationem; sic Hostiensis in Summa ad Rubric. hujus tit. *n. 5.* sed de hac pœna jam egimus supra à *n. 175.* De jure verò canonico in ejusmodi Judices in *c. Cum externi. 1. h. t. in 6.* statutum est, *ut, si Judex ordinarius, vel delegatus, in gravamen alterius litigantium partis, aliquid*

Tom. II.

contra justitiam & propriam conscientiam egerit, ex favore, aut per sordes (videlicet pecuniâ corruptus) præter alias pœnas per annum ab officii executione suspensus maneat, & ad litis æstimationem parti, quam læsit, condemnandus; quod, si suspensione durante, temerè se divinis ingesserit, irregularitatem, juxta canonicas Sanctiones, contrahat, à qua eum liberare nemo poterit, præter Romanum Pontificem; aliis quoque constitutionibus, quibus judici, malè judicanti, pœnæ infliguntur, in suo vigore permanentibus.

Ex hac decretali deducitur, quod, si Judex Ecclesiasticus, sive ordinarius, sive delegatus, contra conscientiam, & justitiam, per sordes, vel per gratiam, quicquam facit in judicio in gravamen partis, est suspensus ab executione officii per annum, & condemnabitur ad æstimationem litis, parti læsæ; & si durante suspensione se ingerat divinis, fit irregularis, à qua nisi per Papam liberari non potest, & hæc ultra alias pœnas juris, ubi not. 1. quod per sordes judicare, dicitur, quando judicat pecuniâ corruptus, ut, post alios, explicant Menoch. *de Arbitr. casu 342. n. 18.* & plene Decian. *in tract. crimin. lib. 8. c. 33. à n. 3.* Fatin. *in prætic. crimin. p. 3. q. 111. n. 361.* ubi subdit quod per sordes judicare dicitur, quando quis ad judicandum movetur, vel ex pretio, seu proximo, vel ex prece, seu gratia, vel ex odio, seu inimicitia, aut ex timore.

Not. 2. hanc constitutionem pœnalem (atque adeo strictè interpretandam) ferri contra Judicem Ecclesiasticum ordinarium; non autem, *Secularem; nec Episcopum.* Non *Secularem*; nam textus expositè loquitur de Judice Ecclesiastico, ibi: *caveant Ecclesiastici Judices*; & infra, ibi: *si quis Judex Ecclesiasticus Ordinarius, aut etiam delegatus fama suæ prodigus, & propriè Prosecutor honoris contra conscientiam, & contra justitiam in gravamen partis alterius, in judicio, quicquam fecerit per gratiam, vel per sordes*; ab executione officii per annum noverit se suspensum, ad æstimationem litis parti, quam læserit nihilominus condemnandus. Non *Episcopum*, juxta *c. Quia 4. de sentent. excommunic. in 6.* ubi cautum est, quod *Episcopi* nullam suspensionis,

Rrrr

nis,